

CONSILIUL LEGISLATIV

Biroul permanent al Senatului

Bp. 356 / 7. 10. 2025

Biroul permanent al Senatului

L. 377 / 13. 10. 2025

AVIZ

referitor la propunerea legislativă pentru modificarea și completarea Legii nr. 286/2009 privind Codul penal, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 510 din 24 iulie 2009, cu modificările și completările ulterioare – "Niciuna mai puțin"

Analizând propunerea legislativă pentru modificarea și completarea Legii nr. 286/2009 privind Codul penal, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 510 din 24 iulie 2009, cu modificările și completările ulterioare – "Niciuna mai puțin" (b356/02.09.2025), transmisă de Secretarul General al Senatului cu adresa nr. XXXV/4949/08.09.2025 și înregistrată la Consiliul Legislativ cu nr. D702/10.09.2025,

CONSILIUL LEGISLATIV

În temeiul art. 2 alin. (1) lit. a) din Legea nr. 73/1993, republicată, și al art. 29 alin. (3) din Regulamentul de organizare și funcționare a Consiliului Legislativ,

Avizează favorabil propunerea legislativă, cu următoarele observații și propuneri:

1. Propunerea legislativă are ca obiect completarea Legii nr. 286/2009 privind Codul penal, cu modificările și completările ulterioare, în sensul incriminării infracțiunii de feminicid, constând în „uciderea unei femei săvârșită din motive legate de sex sau de gen”, în anumite condiții.

2. Prin conținutul său normativ, propunerea legislativă face parte din categoria legilor organice, fiind incidente prevederile art. 73 alin. (3) lit. h) din Constituția României, republicată, iar în aplicarea dispozițiilor art. 75 alin. (1) din Legea fundamentală, prima Cameră sesizată este Senatul.

3. Precizăm că, prin avizul pe care îl emite, Consiliul Legislativ nu se pronunță asupra oportunității soluțiilor legislative preconizate.

4. Pentru respectarea normelor de tehnică legislativă, **partea dispozitivă a art. I** trebuie reformulată, astfel:

„**Articol unic.** – După articolul 188 din Legea nr. 286/2009 privind Codul penal, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 510 din 24 iulie 2009, cu modificările și completările ulterioare, se introduce un nou articol, art. 188¹, cu următorul cuprins:”.

Pe cale de consecință, sintagma „1. După articolul 188 se introduce un nou articol, articolul 188¹, cu următorul cuprins:” se va elimina.

5. În ceea ce privește norma propusă pentru art. 188¹, ca observație preliminară, menționăm că din reglementare nu rezultă cu claritate care este raportul dintre noua infracțiune și anumite variante ale infracțiunilor deja incriminate în Codul penal, astfel încât să se evite conflictul de calificări și să rezulte cu precizia necesară, diferența specifică între infracțiuni.

Avem în vedere, de exemplu, raportul cu omorul calificat asupra unei femei gravide, prevăzut de art. 189 alin. (1) lit. g), cu infracțiunea de violență în familie, prevăzută la art. 199 alin. (1), cu referire la trimiterile la art. 188 și 189, precum și, în ceea ce privește varianta prevăzută în textul propus pentru art. 188¹ alin. (1) lit. d), cu infracțiunile de trafic de persoane și de folosire a serviciilor unei persoane exploatate prevăzute la art. 210 și 216 din Codul penal. Se impune, de aceea, reanalizarea textelor și completarea lor cu precizări din care aceste aspecte să rezulte cu claritatea necesară.

În plus, semnalăm că, pentru respectarea principiului legalității incriminării, în acord cu jurisprudența Curții Constituționale referitoare la cerințele de claritate, previzibilitate și accesibilitate a normelor sancționatorii, este necesar ca alin. (1) al art. 188¹ să fie reanalizat, sub următoarele aspecte:

5.1. La partea introductivă a alin. (1), referirea la uciderea săvârșită din motive legate de „sex sau gen” nu este suficient de clară. Astfel, nu se înțelege care este semnificația exactă a acestor noțiuni, astfel încât să fie necesară utilizarea celor doi termeni, nici care este sfera exactă a motivelor care sunt avute în vedere de legiuitor și nici care ar fi modalitatea în care s-ar putea stabili că uciderea unei femei a fost săvârșită din aceste motive.

Observația este valabilă și pentru norma propusă pentru **alin. (1) lit. c)**.

5.2. În ceea ce privește pedeapsa propusă prin proiect - „închisoarea pe viață sau închisoarea de la 15 la 30 de ani”, precizăm că denumirea

corectă a primei pedepse, în acord cu dispozițiile art. 53 lit. a) din Codul penal este „detențiunea pe viață”.

Pe de altă parte, stabilirea limitei maxime a pedepsei închisorii trebuie să aibă în vedere faptul că limita de 30 de ani este egală cu limita maximă generală, prevăzută la art. 60 din Codul penal. O astfel de stabilire a limitei maxime speciale nu poate fi acceptată, fiind contrară principiului individualizării pedepsei, întrucât, indiferent de circumstanțele săvârșirii infracțiunii, nu s-ar mai putea aplica niciun spor prevăzut de lege.

Menționăm că, în cuprinsul Codului penal, detențiunea pe viață este prevăzută alternativ cu pedeapsa închisorii de la 15 la 25 de ani.

5.3. La alin. (1) lit. a), termenul de „concubin” și noțiunile de „partener intim” sau „persoană cu care victima a avut o relație afectivă” sunt lipsite de precizie, iar utilizarea lor nu are în vedere și faptul că în cuprinsul Codului penal există deja reglementată categoria „persoanelor care au stabilit relații asemănătoare aceloră dintre soți”. Se impune reanalizarea și reformularea textului, astfel încât sfera persoanelor avute în vedere de text să rezulte cu precizia necesară.

5.4. La alin. (1) lit. e) nu se înțelege dacă noțiunea de „drepturi fundamentale ale femeii” are în vedere o categorie distinctă de drepturi fundamentale - fără însă a fi clar care ar fi acelea, întrucât ar rezulta că sunt avute în vedere numai anumite drepturi fundamentale, care ar aparține numai femeilor - sau dacă noțiunea vizează toată sfera de drepturi și libertăți fundamentale consacrate de Constituție și de tratatele internaționale privind drepturile omului. Se impune, de aceea, reanalizarea și reformularea corespunzătoare a textului.

PRESEDINTE
[REDACTED]
Florin IORDACHE
[REDACTED]
PRESEDINTE
LEGISLATIV

București
Nr. 728/06.10.2025